

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پژوهشنامه معارف اهل بیت علیهم السلام شماره ۱ تابستان ۱۴۰۱

صاحب امتیاز: پژوهشکده قرآن و عترت نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه آزاد اسلامی

مدیر مسئول: دکتر عباسعلی رستمی ثانی

سر دبیر: دکتر محمدرضا آرام

مدیر داخلی: سلماز علی زاده

ترجمه انگلیسی چکیده مقالات: محمدرضا آرام

ویراستار علمی و ادبی: محمدرضا آرام

نشانی: تهران، خیابان اسکندری، خیابان فرصت شیرازی، ساختمان ستادی ۲، پلاک ۱۳۶، طبقه ۳، پژوهشکده قرآن و

عترت نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه آزاد اسلامی

رایانامه: ahlalbaytresearchpaper1@gmail.com

تلفن: ۰۲۱-۶۶۵۷۱۱۹۸ (۰۲۱) شماره: ۰۲۱-۶۶۴۳۴۰۹۵

وبگاه: <https://abq.journals.iau.ir>

ناشر: پژوهشکده قرآن و عترت نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه آزاد اسلامی

لیتوگرافی: چاپ و صحافی: سازمان چاپ و انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی

بهاء: ۳۰۰/۰۰۰

پژوهشنامه معارف اهل بیت علیهم السلام در پایگاه‌های زیر نمایه می‌شود:

سامانه نشریات دانشگاه آزاد اسلامی (<https://eval.journals.iau.ir>)

سامانه پژوهشکده قرآن و عترت (تسنیم)، (<https://tasnim.iau.ir>)

هیأت تحریریه

(محمد شریفانی) دانشیار دانشگاه علامه طباطبایی تهران
(احمد حسنی رنجبر) استاد دانشگاه علامه طباطبایی تهران
(سوسن آل رسول) استاد دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج
(محسن قاسم پور) استاد دانشگاه علامه طباطبایی تهران
(عبدالمجید طالب تاش) دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج
(محمد رضا آرام) دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات
(محمد جواد فلاح) دانشیار دانشگاه معارف اسلامی

مشاوران علمی:

عباس اشرفی، امیر توحیدی، مجید معارف، محمد علی مهدوی راد، عباس
مصلائی پور، سید محمد رضوی

همکاران این شماره در داوری مقالات:

محمد رضا آرام، فاطمه رحمانی سید شکری، حورا سادات قزاق، ابوطالب
مختاری هاشم آباد استادیار، عباسعلی رستمی ثانی، سید محمد رضوی.

فهرست مقالات

- ۱۳ واکاوی حکم گریستن بر امام حسین علیه‌السلام
سیدعلی ربانی موسویان
- ۴۵ تبیین دلایل روایی دال بر علل تحقیقی بودن اصول دین از منظر معصومین
کیومرث گلستانی
- ۷۹ نقش آزمون تجربی در بررسی صدق برخی احادیث و روایات
کاظم استادی
- ۱۰۷ نص قرآن بر ولایت حضرت امیرالمومنین علیه‌السلام
«بررسی تحلیلی آیه بلاغ»
محمد رضا آرام
- ۱۲۳ مفهوم شناسی تأویل عرفانی «خلیفه الهی»
فاطمه رحمانی سید شگری
- ۱۵۷ خود ارزیابی از دیدگاه آیات و روایات
عباسعلی رستمی ثانی
- ۱۶۹ تأملی بر حقیقت مفهوم «نبوت» از منظر عرفان شیعی
با نگاهی به مقاله «تست پیشگویی نبوت در عهد جدید» اثر «جان پنی»
حوراسادات قضا

راهنمای نگارش و شرایط پذیرش مقاله

فصلنامه علمی - تخصصی پژوهشنامه معارف اهل بیت علیهم السلام به نشر اندیشه‌ها و پژوهش‌های معارف نورانی قرآن کریم و سنت اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام می‌پردازد. هدف این مجله، اشاعه و ترویج روش‌های نوین پژوهشی در تحقیقات نخبگان با موضوع معارف اهل بیت علیهم السلام می‌باشد؛ هر مقاله‌ای که یک روش جدید در این زمینه ارائه نماید، مطابق با رسالت نشریه تشخیص داده خواهد شد و در اولویت نشر قرار می‌گیرد.

دستورالعمل پذیرش و ویرایش و نشر مقاله در فصلنامه علمی - تخصصی پژوهشنامه معارف اهل بیت علیهم السلام به شرح ذیل می‌باشد:

۱. مقاله‌ها باید نتیجه تحقیقات نویسندگان بوده و زمانی که برای داوران ارسال می‌شود مؤلف یا مؤلفان باید با نگارش نامه‌ای به سردبیر نشریه تعهد نمایند:

الف: مقاله خود را در جای دیگری چاپ ننمایند، برای داوری به مجلات دیگر ارسال ننموده‌اند از مجله دیگری پذیرش نگرفتند و مقاله ایشان در هیچ نشریه دیگری مردود و غیر قابل چاپ شناخته نشده باشد.

ب: مقاله اصیل و دستاورد مطالعات مؤلف یا مؤلفان باشد و همه مولفان افزون بر ایفای نقش موثر در تحقیق، نسخه نهایی مقاله را نیز مطالعه کرده و تأیید کرده باشند.

ج: هر زمان و در هر مرحله‌ای از مراحل داوری، ویرایش نشر و پسانشر خلاف این موارد برای سردبیر فصلنامه علمی - تخصصی پژوهشنامه معارف اهل بیت علیهم السلام ثابت گردد؛ مدیران مجله حق دارند ضمن اعلام موضوع به مراجع ذیصلاح و درج خبر در سامانه اطلاع رسانی نشریه اجازه ورود هیچ مقاله دیگری از شخص متخلف یا متخلفین را هم به سیستم گردش کار نشریه ندهند و انتشار مقاله انتحالی و انتصاب آن به فصلنامه علمی - تخصصی پژوهشنامه معارف اهل بیت علیهم السلام را در هر مرحله‌ای رسماً انکار نموده و در این مورد اطلاع رسانی نمایند.

۲. رسالت آموزشی پژوهشنامه معارف اهل بیت علیهم السلام همواره حائز اهمیت است بر این اساس زبان و شیوه ارائه مقالات باید چنان گویا و روان باشد که علاوه بر ارائه یک مطالعه علمی هدفمند و معطوف به حل

- مسائل، دانشجویان و دانشوران گرایش‌های علوم انسانی و سایر دانش‌ها بتوانند با آن ارتباط برقرار کنند. بنابراین باید این شیوه همواره در ارائه بیان، کاربرد اصلاحات، مشخص نمودن حرکات اعرابی بر روی کلمات سخت خوان، ارائه منابع و هر چه از این دست منظور گردد.
۳. شایسته است مقاله‌ها در محیط نرم افزار میکروسافت وُرد با دبیره‌ای یونی کد نوشته شود و با هر دو فرمت پی دی اف و وُرد به سامانه الکترونیکی نشریه ارسال گردد.
۴. لازم است نام و نام خانوادگی، رتبه دانشگاهی، گروه آموزشی، نام دانشگاه یا موسسه پژوهشی محل خدمت، شماره تلفن، آدرس پستی دقیق منزل و محل کار به همراه کدپستی و نشانی الکترونیکی تک تک مولفان در مقاله درج شود.
۵. مقالات پژوهشنامه معارف اهل بیت علیهم السلام بیشتر دارای حجمی در حدود ۶۰۰۰ تا ۸۰۰۰ کلمه دارند؛ بهتر است مقالات کوتاه‌تر به همایش‌های تخصصی ارسال شوند. با توجه به سیاست نظری مجله می‌طلبید مقالات و تحقیقات بنیادی که طولانی‌تر هستند کمتر بدان راه یابند (هرگز دستاوردهای پژوهش‌های ارزشمند یک پژوهشگر به بهانه زیادی حجم اثر از انتشار بازداشته نمی‌شوند). با این حال تلاش می‌شود اثر مبسوط چنان ویراستاری گردد که با رویکرد آموزشی نشریه همسو شود تا دانشجویان تازه کار علاقمند به تحقیقات علمی بتوانند به سادگی و بی‌سردرگمی با محتوای مقالات ارتباط برقرار نمایند.
۶. هر مقاله به ترتیب مشتمل می‌شود بر: عنوان، چکیده (حداکثر ۱۷۰ کلمه)، کلیدواژه‌هایی حاکی از موضوعات فرعی مطرح در مقاله که در عنوان و چکیده اشاره‌ای به آنها نشده باشد، درآمد (حاوی ضرورت‌های نظری مطالعه در آن و مفاهیم بنیادین بحث)، طرح مسأله (سؤالاتی از آن میان که در این مطالعه قرار است برای آنها پاسخ یافت)، بدنه مقاله (سه یا چهار بخش با حجم‌های تقریباً مساوی که در هر یک، یکی از مراحل پیش گفته بازنمود می‌شود)، نتیجه‌گیری، منابع و چکیده انگلیسی.
۷. ارجاعات مقاله، همه داخل متن، بدون فاصله پس از نقل مطالب میان پرانتز قرار می‌گیرد و نام اشهر مؤلف، سال نشر، جلد و صفحه مورد نظر را بیان می‌کند. مثل: (کلینی، ۱۴۰۷، ق، ۱۲/۶). منابع مختلف در داخل متن با نقطه ویرگول از همدیگر جدا می‌گردند.
۸. ارجاع به منابع دست دوم و کم اهمیت پذیرفته نیست، در فهرست پایانی منابع نیز تنها باید منابعی ذکر شود که در متن به آن استناد شده باشد. به ترتیب الفبا، نخست منابع فارسی و عربی و بلافاصله منابع تألیفی به سایر زبان‌ها قرار می‌گیرد.
۹. ارجاع در منابع پایانی بدین شرح است: مشخصات مؤلف (نام اشهر مؤلف، نام مؤلف)، سال نشر (همراه با علامت «ش» برای شمسی، «ق» برای قمری و «م» برای میلادی)، مشخصات اثر (نام کتاب با حرف درشت و کج یا نام مقاله داخل گیومه، ویرگول، نام کتاب یا مجله حاوی آن مقاله با

حرف درشت و کج، مشخصات مترجم یا مصحح اثر (مثلاً: ترجمه کوروش صفوی، یا به کوشش احمد محمد شاکر) و در پایان، مشخصات نشر (محل نشر و ناشر یا شماره سری و نوبت چاپ مجله).

لازم به ذکر است منابع به ترتیب الفبایی پشت سر هم قرار می‌گیرند و در آخر هر یک از آنها نیز نقطه گذاشته می‌شود برای نمونه:

ابن ابی الحدید معتزلی، عبدالحمید بن هبه الله، (۱۴۰۴ ق) شرح نهج البلاغه، ناشر مکتب مرعشی نجفی

تفتازی، مسعود بن عمر، (۱۴۱۲ ق)، شرح المقاصد فی علم الکلام، عبدالرحمن عمیره، قم: الشریف الرضی

۱۰. نام اشهر مولفان و کتاب‌ها را باید مطابق شیوه یاد کرد مولف در اغلب آثار یا مراجعه به کتب اعلام و دایره المعارف‌ها بازشناخت. لذا لزوماً عنوان پشت جلد اثر صحیح نمی‌باشد مثلاً نام اشعر محمد حسن نجفی «صاحب جواهر» است. اگر مؤلفی به چند نام شناخته شده است نامی را بر می‌گزینیم که با بی‌طرفی علمی سازگارتر باشد.

۱۱. اقتضای بی‌طرفی علمی، حذف القاب و عناوین است بنابراین هر چیز غیر از نام اشهر، نام و نام پدر فرد حذف می‌گردند؛ همچنین کنیه اشخاص نوعی لقب تلقی می‌گردد. لذا جای ذکر نامشان را نمی‌گیرد. برای نمونه:

صحیح: «عطار نیشابوری، محمد بن ابراهیم» **نادرست:** «عطار نیشابوری، فرید الدین»

شایان ذکر است در صورت تطابق نام اشهر فرد با نام کوچکش تکرار آن لازم نیست.

۱۲. علاوه بر ارسال چکیده انگلیسی، شایسته است عنوان مقاله، نام نویسندگان و کلید واژه‌ها نیز به انگلیسی ترجمه و با فونت تایمز نیورومن تایپ و در صفحه چکیده انگلیسی درج و ارسال گردند.

۱۳. ارسال مقاله به فصلنامه علمی - تخصصی پژوهشنامه معارف اهل بیت (علیهم السلام) به معنای آن است که مؤلف یا مؤلفان اولاً؛ وارد کار جمعی شده‌اند و بنا دارند مقاله را تا آخرین مرحله نشر مطابق نظر جمع (داوران، ویراستاران، سردبیر و هیأت تحریریه) اصلاح و بهینه‌سازی نمایند؛ ثانیاً همه امتیازات نشر مقاله خود را به مجله واگذار نموده‌اند؛ ثالثاً؛ در فرایند آماده‌سازی مقالات همواره به تصمیمات جمعی اتخاذ شده در سیستم گردش کار مقالات پایبند بوده و تحت هیچ شرایطی نظر خویش را بر نظر مراجع فوق مقدم نمی‌دارند.

۱۴. برای نشر مقاله مراحل مختلفی طی می‌شود که اجمالاً بدین شرح می‌باشد: هر مقاله به محض دریافت بر پایه رسالت فصلنامه علمی تخصصی پژوهشنامه معارف اهل بیت (علیهم السلام) سنجیده می‌شود هرگاه کارشناسان مجله حکم به هماهنگی مقاله با اهداف نشریه نمایند سردبیر مقاله را برای دو داور که تخصصی، مرتبط با موضوع مقاله دارند می‌فرستد. چنانچه مقاله با رسالت مجله تناسب نداشته

باشد مؤلف بلافاصله مطلع می‌شود تا بتواند آن را برای سایر مجلات ارسال نماید. اگر پیکربندی مقاله با شیوه‌نامه مجله هماهنگ نباشد پیش از وارد کردن مقاله به سیستم گردش کار و ارسال برای داوری اصلاح آن از مؤلف طلب می‌گردد.

۱۵. فرایند داوری تقریباً دو هفته تا یک ماه به طول می‌انجامد. مگر در موارد خاص مثل وقتی که داور به هر دلیل، از داوری خودداری نماید ممکن است این زمان قدری طولانی‌تر می‌شود. پس از دریافت نظر داوران، سردبیر بر پایه تشخیص غالب ایشان، ممکن است مقاله را رد نماید یا از مؤلف توضیح یا اصلاح بخواهد. چنانچه توضیحات یا اصلاحات مؤلف برای سردبیر قانع‌کننده بود، مقاله در این مرحله تأیید خواهد شد و به جلسه هیأت تحریریه راه خواهد یافت. نظر اعضای هیأت تحریریه تعیین‌کننده نهایی پذیرش مقاله می‌باشد و در پایان مقاله به ویراستاران سپرده می‌شود. ویراستاران ساختار کلی مقاله و انسجام منطقی مباحث را بازنگری می‌نمایند و همه ارجاعات آن را نیز بازبینی نموده و مقاله را با رویکرد مجله و اهداف آن بومی‌سازی، هماهنگ و احیاناً آن را خلاصه می‌کنند. لازم به ذکر است ویراستاران مجله در تلخیص و ویرایش مقاله آزاد خواهند بود. سرآخر مقاله ویراستاری شده به منظور اطمینان از کیفیت آن به مؤلف هم عرضه می‌شود.

۱۶. ارسال مقاله به مجله، به معنای پذیرش نقش داوران و ویراستاران در اصلاح و بهینه‌سازی مقاله است لذا هر گونه تلاشی از جانب داوران و ویراستاران مقاله به منزله کمک به عرضه هر چه بهتر نظریه مؤلف تلقی خواهد شد. در صورت بروز اختلاف میان مؤلف و ویراستاران و حل نشدن مشکل حتی با مذاکره، نظر سردبیر یا در صورت صلاحدید ایشان، نظر هیأت تحریریه تعیین‌کننده خواهد بود. در هر حال، نشر مقاله به نام یک مؤلف تنها با تأیید نهایی سردبیر ممکن است.

۱۷. مطابق مصوبه سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی جهت داوری مقالات مبلغ ۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال (معادل یکصد هزار تومان) و برای چاپ و نشر آن مبلغ ۳/۵۰۰/۰۰۰ ریال (معادل سیصد و پنجاه هزار تومان) هزینه از مؤلف یا مؤلفان دریافت می‌گردد.

۱۸. هرگاه مؤلف به هر دلیلی پس از داوری مقاله از انتشار آن در فصلنامه علمی تخصصی پژوهشنامه معارف اهل بیت علیهم السلام انصراف دهد، باید براساس ضوابط پرداخت هزینه‌ها در دانشگاه آزاد اسلامی همه هزینه‌هایی را که از آغاز پذیرش مقاله تا زمان انصراف در مجله تحمیل شده است پرداخت نماید. هرگاه اعلام انصراف مؤلف یا مؤلفان پس از ویرایش مقاله و آماده‌سازی آن برای نشر باشد همه حقوق معنوی نسخه ویراستاری شده متعلق به مجله خواهد بود و مؤلف یا مؤلفین حتی پس از پرداخت هزینه‌ها نیز حق نشر کل یا بعضی از آن نسخه را بدون اجازه رسمی سردبیر نخواهند داشت.

۱۹. مقالات ویراستاری شده به ترتیب تاریخ پذیرش در آخرین شماره در حال نشر مجله چاپ می‌گردند. مگر آنکه سردبیر تشخیص دهد ایجاد چینش خاصی میان مقالات با اهداف نشریه متناسب‌تر است. مثلاً: وقتی چند مقاله به یک موضوع مربوطند و فهم بهتر برخی، در گروه فهم برخی دیگر باشد.

۲۰. تنها زمانی برای مؤلف گواهی یا مؤلفان گواهی پذیرش صادر می‌شود که علاوه بر تأیید داوران و هیأت تحریریه مقاله به تأیید ویراستار علمی نیز برسد و در سنجش‌های ویراستاران اصالت مقاله، انسجام مقاله، و اعتبار منابع آن تأیید شود. هرگاه سردبیر یا ویراستاران مجله جهت بررسی اعتبار ارجاعات احساس نیاز کنند، مؤلف یا مؤلفان باید اصل یا کپی منابع درخواستی را به دفتر نشریه ارسال نمایند.

فهرست:

- * واکاوی حکم گریستن بر امام حسین (علیه السلام) / سیدعلی ربانی موسویان
- * تبیین دلایل روایی دال بر علل تحقیقی بودن اصول دین از منظر معصومین / کیومرث گلستانی
- * نقش آزمون تجربی در بررسی صدق برخی احادیث و روایات / کاظم استادی
- * نص قرآن بر ولایت حضرت امیرالمومنین (علیه السلام)، «بررسی تحلیلی آیه بلاغ» / محمدرضا آرام
- * مفهوم شناسی تأویل عرفانی «خلیفه الهی» / فاطمه رحمانی سیدشکری
- * خودارزیابی ازدیدگاه آیات و روایات / عباسعلی رستمی ثانی
- * تأملی برحقیقت مفهوم «نبوت» از منظر عرفان شیعی، با نگاهی به مقاله «تست پیشگویی نبوت در عهد جدید» اثر «جان پنی» / حورا سادات قضا
- * چکیده‌های انگلیسی

